

גמ"ר 3000/01/18 - עבד אלחלים אלדראגה נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום לתעבורה בפתח תקווה

גמ"ר 18-01-3000 ישראל נ' אלדראגה
תיק חיצוני: 406500/2017

בפני כבוד השופטת, סגנית הנשיאה טל אוסטפלד נאוי
ה המבקש עבד אלחלים אלדראגה
נגד מדינת ישראל
המשיבה **החלטה**

בפני בקשה לביטולו של כתב האישום בטענת אפליה והגנה מן הצדקה.

רקע וכתב האישום

כנגד המבקש הוגש כתב אישום לפיו גרם ברשלנות למוות של סרגיי אילושונוק ז"ל (להלן: "המנוח"), בתאותה דרכיהם שהתרחשה בכביש 6.

בהתקף לעובדות כתב האישום, ביום 17.9.2010 בסמוך לשעה 23:10, נהג המבקש במשאית משא מסווג מרצדים (להלן: "המשאית"), בכביש 6 באזור מחלף קסם, כאשר באותה העת נסגר הנטייב הימני בכביש לתנועה רכבים לצורך ביצוע עבודות.

ה המבקש נסע לאחר למרחק של 75 מטרים, מבלי שווידא כי השטח מאחור פניו, כי נסיעתו לאחר אינה מסכנת איש, מבלי להיעזר-CNDRSH במכוון ומבל' להשתמש במכשיר המותקנת במשאית והמתעדת את המתרחש מאחור.

במהלך נסיעתו לאחר, פגע המבקש במנוח וכתוצאה מכך, נהרג המנוח במקום (להלן: "התאונת").

טענות הצדדים

ה המבקש

בפתח טיעוני, ציין ב"כ" המבקש כי אין מחלוקת שה המבקש נהג במשאית אשר דרסה את המנוח. אך לטענתו, למוות של המנוח, אחראים אנשים אחרים ועל כן, אחריותו מופחתת באופן משמעותי.

ה המבקש טען כי קטע הדרכן בו הטענו העובדות בכביש ואירוע התאונת, היה סגור ותחום ועל כן, לא ניתן להתייחס אליו כלל אלא כאзор עבודה. על כן, לטענתו, מדובר בתאונת עבודה.

ה המבקש הוסיף וטען כי במסגרת חקירת התאונת, נחקרו תחת זהירותו מנהלי העבודה, ובמסגרת הדיון בבקשתו לפסילת עמוד 1

רישון הנהיגה של המבוקש עד לתום ההליכים, צינה המשפטיה כי נשקלים הליכים פליליים כנגד מנהלים אלה.

המבקר פירט את נסיבות התאונה, כאשר תפיקדו של המבוקש היה לשפוך אسفלת אל מכשיר, אשר מהדק יוזק ומישר אותו לצורך סילילת הכביש (להלן: "**המכשיר**"). מנהל העבודה אחראי על ההזרמה שוטפת של האسفלת הלא מעובד אל המכשיר, הוא האחראי לקיומו של קטע סטרילי, קטע שבו אין תנועת הולכי רגל והוא נihil את פעולותיו ותנוונו של המבוקש.

המבקר טען כי מנהל העבודה, התבונן לכיוון המשאית והורה לו לנסוע לאחריו כאשר במסגרת אותה הוראה ואותה נסעה, אירעה התאונה. על כן, אחוריותו של מנהל העבודה לגורם התאונה הינה מובהקת, אך הוא לא הוואם, והוא מופלה לטובה באופן משמעותי על פני המבוקש.

בנוסף, טען המבוקש כי מנהלי העבודה אחרים גם על הנסעה לאחריו של המשאית בתוך שטח העבודה, שכן המבוקש פעל על פי הוראותיהם ונוהל העבודה במקום.

המבקר המשיך וטען כי גורמים נוספים בחברה שהזמין את האسفלת, נחקרו וכולם אחראים לכך שהמנוח נע בשטח הסטרילי. עוד טען המבוקש כי מחומר החקירה עולה שהמנוח היה נתון תחת השפעת קנביס ומכאן,فشل מנהלי העבודה עת לא בחנו את כשרותו של המנוח והאחריות לכניסתו לשטח הסטרילי נתונה כולה למנהל העבודה ולאחראי על אכיפת אמצעי הזהירות.

לטענת המבוקש, מקום בו מותה של אדם נגרם על ידי מספר גורמים,ਐו עליהם להיות מואשמים יחד. על הבירור העובדתי להתנהל במקביל, ובית המשפט הדן בתיק ישמע את מכלול הנסיבות ויחלк את האחריות לגורם המות בין המעורבים השונים.

המבקר הוסיף, כי היה על המשפטיה להגיש כתבי אישום כנגד כל המעורבים שלא הקפידו על נוהלי העבודה במקום, הטעו את המבוקש והפרו את ההוראות המחייבות אותם. כתבי אישום אלו, לטענת המבוקש, היו צריכים להיות מוגשים על ידי משרד התעשייה והמסחר לבית הדין לעבודה.

המשפטיה

המשפטיה התנגדה למבוקש וטענה כי מאוחר והנאים דרש לモות את המנוח תוך כדי הנהגה על המשאית, הרי שמדובר במקרה מובהק של גרים מוות ברשלנות לפי סעיף 64 לפקודת התעבורה. על כן, המקום הראו להגשת כתב האישום הינו בית המשפט לתעבורה.

המשפטיה הוסיף כי אף במקרים דומים של גרים מוות ברשלנות תוך שימוש ברכב בזמן ובאזור עבודה הוגש כתב האישום לבית המשפט לתעבורה. המשפטיה הפנתה לגמ"ר 13-09-13 1322 מדינת ישראל נ'عادל עיסא, גמ"ר 12-03-7364 מדינת ישראל נ'רמדאן סויטאט, גמ"ר 17-01-2632 מדינת ישראל נ' אחמד שקייר.

המשפטיה טענה כי מקוםן של טענת המבוקש בעניין רשלנות אחרים וכן בעניין מצבו של המנוח, הוא במהלך שמיעת הריאות ואף אלו, אינם "פוגעים" באחריות המבוקש.

המשיבה צינה כי עניינים של המעורבים האחרים נבחן והוחלט על סגירת התביעה בעניינם ואף אם הייתה מתקבלת טענה זו, הרי שמדובר הוא לעניין העונש ולא לעניין האחריות.

דין והכרעה

סעיף 149 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, קובע:

"**טענות מקדימות**

149. לאחר תחילת המשפט רשאי הנאשם לטען טענות מקדימות, ובهن -

...

(10) הגשת כתב האישום או ניהול ההליך הפלילי uomדים בסתריה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית.

בע"פ 16/8057 לאוניד שטרימר נ' מדינת ישראל, אשר פורסם לפני השנה, סיכם בית המשפט העליון את ההלכות הנוגעות ליישומו של סעיף זה, והדברים יפים לעניינו:

"24. לעניין הטענה לתחולת דוקטרינת הגנה מן הצדק מפאת אכיפה ברורנית וההשלכות שיש לבניה על גזירות העונש, הלכה היא כי החלטת רשות האכיפה להעמיד לדין את פלוני ובו בעת להימנע מהגשת כתב אישום נגד אלמוני, החשוד אף באותה פרשה, אינה מקינה בהכרח טענה להגנה מן הצדק על רקע אכיפה ברורנית (ע"פ 7659/15 הרוש נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (להלן: עניין הרוש); ע"פ 2681/15 שטרית נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (20.4.2016) (להלן: עניין הרוש); ע"פ 15/2016 בן שטרית נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (14.2.2016)). בידי הרשות מסור שיקול דעת מנהלי אשר עליה להפיעלו בסבירות, ומדובר בשיקול דעת רחוב ובגדרו ניתן שלא להעמיד אדם לדין ובלבד שההחלטה התקבלה על יסוד טעימים עניינים (עניין הרוש; ע"פ 6328 מדינת ישראל נ' פרץ [פורסם בנבו] (10.9.2013) (להלן: עניין פרץ)). כן נקבע בפסקת בית משפט זה כי טענת הגנה מן הצדק נוכח אכיפה ברורנית שמורה רק במקרים מובהקים וחיריגים וכי יש לקבלה בזהירות ובמסורת (ע"פ 7621/14 גוטסдинר נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (1.3.2017) (להלן: עניין גוטסдинר); ע"פ 5975/14 אגבריה נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (31.12.2015); עניין פרץ). כמו כן, טענת האכיפה הברורנית היא מטבעה ציו הירודה לשורשם של מצאי עובדה (ע"פ 8551/11 סלכגי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (12.8.2012)). בהתאם לכך, על הטוען אותה מוטל הנטל לתמוך את טיעונו בתשתיית עובדתית מספקת אשר יש בה כדי להפריך את חזקת החוקיות ממנה נהנית המשיבה כל רשות שלטונית אחרת (עניין גוטסдинר; בג"ץ 6396/96 זקין נ' ראש-עיריית באר-שבע, פ"ד נג(3) 289 (1999)).

מן הכלל אל הפרט

אף במקרה שלפני, ההחלטה רשות האכיפה להעמיד לדין את הנאשם ובו בעת להימנע מהגשת כתב אישום נגד הנחקרים האחרים, לרבות מנהל העבודה ומנהלי האתר - לא תקיים בהכרח טענה להגנה מן הצדק על רקע אכיפה

בררנית. כאמור, תקיפות שיקול דעת המנהלי של הרשות "עשה, רק כאשר ההחלטה על העמדה או אי העמדה לדין התקבלה מטעמים לא עניינים. במקרה שלפני, המבקש לא עמד בנטל הפרכת חזקת החוקיות ממנו נהנית המשיבה. המבקש אף לא הציג ראיות לכך שהחקרים האחרים חמקו מהעמדה לדין בשל טעםם לא עניינים.

אף איני סבורה כי בחירת המשיבה, להעמיד לדין את המבקש בבית המשפט לטעורה ולא בבית משפט השלום, מעלה טענה לאכיפה בררנית. כפי שפורט בתגובה המשיבה, לבית משפט זה לבדו הוגשו שלושה כתבי אישום, בנסיבות דומות. מנגד, המבקש לא הציג, כאשר מלכתחילה רובץ הנטל לפתחו, דוגמאות הפוכות. בغم"ר 12-7364 מ"ד מדינת ישראל נ' רמדאן סיטאת, דין מותב זה, במסגרת הכרעת הדיון, בטענת ההגנה כי אין מקום של האישום בבית המשפט לטעורה:

"לטענת הסגנו, במקרה שלפניו, לא חלות תקנות התעבורה, לרבות תקנה 45 בהן. לשיטתו, תקנה 45 לתקנות התעבורה, חלה אך ורק ב"דרך" על פי הגדירה שפקודת התעבורה ולא בכלל מקום אחר, לרבות במקרה זה."

בפרק ה"הגדרות" שפקודת התעבורה מוגדר המונח ה"דרך" כדלקמן:
"1. דרך" - לרבות כל מסילה, דרך, רחוב, סמטה, כкар, מעבר, גשר או מקום פתוח שיש לציבור זכות לעبور בהם;

תקנה 45 נכללת בפרק השני לתקנות התעבורה, תחת הכותרת "התנהגות בדרך".

פרק שני:

"התנהגות בדרך".

נסעה אחורינית

45. נוהג רכב לא יסיעו אחורינית אלא אם יש צורך בכך, ובמידת הצורך, ולאחר שנקט באמצעות הדרושים בנסיבות הקיימות כדי למנוע -

(1) סיכון או פגעה;

(2) הטרדה או הפרעה.

לטענת הסגנו, התאונת ארעה בשטח סגור המוגדר כ"אתר עבודה", על כן, אין מקום להחיל את תקנה 45 על המקרה דנא. לשיטתו, יש לסווג את התאונת כתאונת עבודה והיה מקום לחקור במסגרת תקנות הבטיחות בעבודה.

ראשית יציין, כי האמור בהגדרת ה"דרך" שפקודה בא לרבות ולא לצמצם את המקומות המוגדרים כ"דרך". לא מדובר ב"רשימת מקומות סגורה" אלא הוראות התקנה מבהירות לציבור כי דרך הינה גם מסילה, רחוב, סמטה וכו'.

ולראיה, המילה "כביש" אינה מוזכרת בתקנה והרי לא יعلלה על הדעת כי כביש אינו "דרך" בהתאם לפקודת וلتקנות.

לא זו אף זו, תקנה 25 לתקנות התעבורה, נמצאת אף היא בפרק זה "התנהגות בדרך". בהתאם לתקנה זו: "לא ינוהг אדם ברכב אלא אם הוא בקיין בהפעלו ובשימוש בו".

היה ואל בהתאם לשיטת ההגנה, הרי שאדם שאינו בקיין בקיין הנהיגה יהיה מורשה לנוהג על הטרקטור בכביש או באתר עבודה. היתכן מצב דברים שכזה?!

אף אם א nich לרגע, כי הגדרת המונח "דרך", הינה רשימה סגורה, אז ניתן לומר כי כאשר המחוקק רצה להשתמש במילה "דרך" בחר להציג בתקנות ספציפיות בפרק השני. אילו כוונת

המחוקק היעתת כי כל תקנה בפרק השני תהיה מוגבלת אך ורק לנעה ב"דרך" היה המחוקק מצין את המילה באופן גורף, או שמא מחשיר אותה באופן גורף ואז ניתן היה להבין כי יש משמעות לכותרת הפרק.

אך במצב דברים שכזה, בו המחוקק החסיר מתיקנות מסוימות את המילה "דרך" אין לי אלא להסיק כי כוונתו היא שבתקנות בהן לא מופיעה המילה "דרך", מדובר בתקנה אשר חלה הן על "דרך" הגדולה בסעיף 1 לפוקודה והן בכלל "מקום אחר".

בסייפת הגדרת המונח "דרך" מצין המחוקק: "דרך... או מקום פתוח שיש לציבור זכות לעبور בהם".

על פי מיליוןaben שושן:
"ציבור- קהל, עדה, חברות, כלל : אל תפירוש מהציבור", "צא ולמד מה הציבור נהג-ונוהג",
"המתעסק בצריכי הציבור"... "תפילה הציבור".

כלומר, ניתן ללמידה כי "ציבור" כולל מספר של פרטימ, לרבות מספר קטן. לדוגמה: בעניין,
"תפילה הציבור", מנין של עשרה גברים נחשב ציבור לתפילה. קבוצה בעלי מנויות תיחסב "ציבור"
או, במקרה שלנו, חברות עובדים במקום תיחסב "ציבור".

אין מחלוקת כי מדובר באתר עבודה. ואולם, האטר פתוח לציבור העובדים, שלהם הזכות לעبور
ולעבד בו".

אף במקרה שלנו, מדובר באתר עבודה, הפוך לציבור העובדים ובכללם המנוח - כך שהאכשניה הרואה ליבור
אשםת המבקש היא בית משפט זה.

מכל המפורט - הבקשה נדחתת.

בשל שינויים ארגוניים, הצדדים מוזמנים לשיבת תזכורת ביום 18.10.18 בשעה 13:00.

ניתנה היום, כ"ח תשרי תשע"ט, 07 אוקטובר 2018, בהעדר
הצדדים.